

The Rebbe
Purim 1984
בלילה הוא - תשד"מ

(א)	
<p>On that night, the king's sleep was disturbed. And the honor of the holiness of my teacher and father-in-law, the Rebbe, in his discourse beginning with this verse, brings that it is stated in the customs of Maharil that on "that night" one must raise their voice when reading it, because this is the essence of the miracle [that on that night was the beginning of the intensity of the miracle].</p>	<p>בלילה הוא נדדה שנת המלך. ומביא כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר במאמרו דיבור המתחיל זה, דאיתא במנהגי מהרי"ל דמבלילה הוא צריכים להגביה את קולו בקריאתו לפי שזהו עיקר הנס [דמבלילה הוא התחלת [תוקפו של נס].</p>
<p>And he analyzes this, for seemingly, the main miracle is in Esther's request and supplication: "For we have been sold, I and my people, etc." [as well as the preparations she made before this: "Go, gather all the Jews, etc., and fast for me, etc."]. And yet here it states that the main strength of the miracle is that the king's sleep was disturbed.</p>	<p>ומדייק בזה, דלכאורה עיקר הנס הוא בקשת אסתר ותחנוניה כי נמכרנו אני ועמי גו' [וכן ההכנות שעשתה לפני זה, לך כנוס את כל היהודים גו' וצומו עלי גו'], וכאן אומר דעיקר ותוקף הנס הוא מה שנדדה שנת המלך.</p>
<p>And he brings on this, that it is stated in the Yalkut: "On that night, the king's sleep was disturbed"—this refers to the King of the Universe. Does He have sleep before Him? Rather, when Israel sins, He makes Himself as if asleep, and when they fulfill His will, "He does not slumber nor sleep."</p>	<p>ומביא על זה, דאיתא בילקוטי, בלילה הוא נדדה שנת המלך זה מלכו של עולם, וכי שינה יש לפניו, אלא כשישראל חוטאין עושה עצמו *כי ישן וכשעושים רצונו לא ינום ולא יישן.</p>
<p>And the idea is that man is likened to the Supernal, and therefore, all matters above follow the same pattern as they are in man ("You are called man"). Above reflects below, and as the verse states: "As water reflects the face to the face, so is the heart of man to man."</p>	<p>והענין הוא, דהנה אדם הוא אדמה לעליון, ולכן כל הענינים שלמעלה הם באותו האופן כפי שהם באדם (אתם קרויין אדם), לעילא כגוונא דלתתא, ובלשון הכתוב "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם".</p>
<p>Therefore, when Israel is in a state of slumber—that is, when matters of Torah and mitzvot (through which they are likened to the Supernal) are in a state of sleep for them—this causes, as it were, a slumber above, even in the King of the Universe.</p>	<p>ולכן, כאשר ישראל הם במצב של שינה, היינו שהענינים דתורה ומצוות שעל ידי זה הם אדמה לעליון הם אצלם במצב של שינה, על ידי זה נעשה שינה כביכול גם במלכו של עולם.</p>
<p>As it is written: "I am asleep," and it is stated in the Zohar regarding exile that due to the slumber of Israel</p>	<p>וכמו שכתוב "אני ישנה" ואיתא בזהר "בגלותא", שמצד השינה ד'ישראל בזמן הגלות, נעשה על ידי זה שינה כביכול גם למעלה.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא -תשד"מ

<p>during exile, a slumber, as it were, is also caused above.</p>	
<p>And this is the meaning of "On that night the king's sleep was disturbed"—this is the essence of the miracle, for according to the order of divine descent, the time of exile is a time of sleep (above). And the fact that "On that night (exile) the King of the Universe's sleep was disturbed" is the essence of the miracle.</p>	<p>זְהוּ שְׁבִלְיָהּ הֵוא נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ הוּא תוֹקְפוֹ שֶׁל נֹס, כִּי עַל פִּי סֵדֶר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת, זְמַן הַגְּלוּת הוּא זְמַן שֶׁל שִׁנָּה (לְמַעַלָּה), וְזֶה שְׁבִלְיָהּ הֵוא (גְּלוּת) נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ מִלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם הוּא תוֹקְפוֹ שֶׁל נֹס.</p>
<p>This is also why the phrase is specifically "the king's sleep was disturbed" (נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ). The wording indicates that the sleep was meant to be upon the king—just as we say of a person that he has "wandered from his place"—for the time of exile is a time of slumber (as mentioned above). But the miracle was that the slumber was removed from Him.</p>	<p>זְהוּ גַם דִּיזִק הַלְשׁוֹן "נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ" (נְדָדָה דִּי־קָא), דְּלִשׁוֹן "נְדָדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ" (שְׁהַשִּׁינָה נְדָדָה מִהַמֶּלֶךְ) מוֹרָה שֶׁהִיָּה רְאוּי שְׁהַשִּׁינָה תִּהְיֶה בְּהַמֶּלֶךְ [בְּדוּגְמַת שְׂאוּמְרִים עַל אָדָם שֶׁנְּדָדָה מִמְקוֹמוֹ], כִּי זְמַן הַגְּלוּת הוּא זְמַן שֶׁל שִׁנָּה (כַּנ"ל), אֲלֹא שֶׁהִיָּה נֹס שְׁהַשִּׁינָה נְדָדָה מִמֶּנּוּ.</p>
<p>(ב)</p>	
<p>And he continues in the discourse, that the explanation of the concept of sleep above can be understood from the concept of sleep in man below—"From my flesh, I shall see God."</p>	<p>וּמִמְשִׁיחַ בְּהַמְאָמֵר, דְּבִיאור עִנְיַן הַשִּׁינָה לְמַעַלָּה יִבֵּן מִעִנְיַן הַשִּׁינָה בְּאָדָם לְמַטָּה, "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים".</p>
<p>Now, the difference between wakefulness and sleep in man below does not pertain to his actual existence, for even during sleep, his existence remains intact.</p>	<p>וְהִנֵּה הַחִלּוּק בֵּין עַר לִישׁוֹן בְּאָדָם הַתַּחֲתוֹן אִינוֹ בְּנוֹגֵעַ לְעֶצֶם מְצִיאוֹתוֹ, שֶׁהִרִי גַם בַּעַת הַשִּׁינָה מְצִיאוֹתוֹ הֵיא בְּשִׁלְיֻמוֹת.</p>
<p>For during sleep, all his limbs and sinews (and the vitality within them) remain, as well as all the faculties of the soul, which continue to function.</p>	<p>שְׁבַעַת הַשִּׁינָה יִשָּׁנִים כָּל אַבְרָיו וְגִידָיו (וְגַם הַחַיּוֹת שֶׁבָּהֶם), וְיִשָּׁנִים אַז כָּל כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ, וּפּוֹעֲלִים פְּעוּלָתָם.</p>
<p>As can be seen clearly in dreams, where all faculties operate—intellect, emotions, and even will and pleasure.</p>	<p>וְכִמוֹ שְׂרוּאִים בְּמוֹחַשׁ בְּעִנְיַן הַחִלּוּמוֹת, שִׁישׁ בָּהֶם הַפְּעוּלָה דְּכָל הַכַּחוֹת, שֶׁכָּל וּמַדּוֹת וְכוּ' וְגַם רְצוֹן וְתַעֲבוּג.</p>
<p>And even to the extent that when one merits, the intellect that comprehends in a dream is true intellect, and likewise regarding pleasure and will.</p>	<p>וְעַד דְּכַאֲשֶׁר הוּא זוֹכֶה, הַשֶּׁכֶל שֶׁמִּשְׁכִּיל בְּחִלּוֹם הוּא שֶׁכֶל אֱמִיתִי, וְכֵן הוּא גַם בְּנוֹגֵעַ לְתַעֲבוּג וְרְצוֹן.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא - תשד"מ

<p>But even one who is not at this level can clearly see that even in his dreams, there are emotions, intellect, will, and pleasure concerning real matters (unlike impossible things, such as an elephant passing through the eye of a needle, which cannot happen even in a dream).</p>	<p>אבל גם מי שאינו בדרגה זו, הרי רואים במוחש שגם בהחלומות שלו ישנם מדות, שכל, רצון ותענוג בנוגע לענינים שישנם במציאות (מה שאין כן ענינים דנמנעות, כמו "פילא דעייל". בקופא דמחטא", אי אפשר להיות גם בחלום).</p>
<p>The difference between wakefulness and sleep is that when one is awake, all matters are arranged in an orderly fashion, and certainly, contradictory concepts cannot exist together, nor even in sequential order.</p>	<p>והחילוק שבין ער לישן הוא, דבעת שהוא ער, כל עניניו הם באופן מסודר, ומכל שכן שאין שייך שיהיו שני ענינים הפכיים בבת אחת ובחיבור אחד ואפלו לא בהמשך אחד.</p>
<p>When all faculties are arranged orderly, the differences between them and their relative advantages are apparent.</p>	<p>וכאשר כל הענינים והכחות הם באופן מסודר, ניכר אז החילוק שביניהם ומעלת הכחות זה על זה.</p>
<p>However, in sleep, in a dream, it is possible for opposite faculties to be joined (the highest faculty with the lowest), even combining multiple faculties in a disorganized manner. Certainly, the superiority of the higher faculties over the lower ones is not apparent.</p>	<p>מה שאין כן בעת השינה, בחלום, יכול להיות חיבור שני כחות הפכיים (כח היותר עליון עם כח היותר תחתון), ועד לחיבור כמה וכמה כחות יחד באופן בלתי מסודר, ומכל שכן שאין ניכר המעלה והיתרון שבכחות הנעלים על הכחות שלמטה מהם.</p>
<p>From this, one can understand above, that sleep means that the superiority and advantage of the higher matters are not apparent.</p>	<p>והדוגמא מזה יובן למעלה, דענין השינה הוא שאין ניכר כביכול המעלה והיתרון של ענינים הנעלים.</p>
<p>And this is from the connection between the concept of exile and the concept of sleep (as mentioned above, that in the time of exile, there is sleep above). For the reason for exile is that the greatness of Israel is not then apparent.</p>	<p>וזהו מהקשר דענין הגלות עם ענין השינה (וכנ"ל שבזמן הגלות הוא ענין השינה למעלה), כי סיבת הגלות היא על ידי זה שאין ניכרת אז המעלה דישראל.</p>
<p>For Israel are sons to the Omnipresent, as it is written: "You are children of Hashem your God." And at the very least, they are His servants, as stated: "Whether as sons or as servants," for even "a servant of the King is a king" (not merely "like a king" in resemblance, but actually a king).</p>	<p>דישראל הם בנים למקום, כמו שכתוב "בנים אתם לה' אלקיכם", ועל כל פנים עבדיו של הקדוש ברוך הוא, כמאמר "אם כבנים אם כעבדים", שגם "עבד מלך הוא מלך" (לא רק "כמלך" [בכ"ף הדמיון] אלא מלך).</p>
<p>And sons should be sustained at their father's table, and similarly, servants at their master's table.</p>	<p>ובנים צריכים להיות סמוכים על שלחן אביהם, וכן עבדים על שלחן אדונם.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה ההוא - תשד"מ

<p>And the reason they were exiled from their Father's and Master's table is due to the concept of sleep, for the greatness of Israel is, as it were, not apparent above. And from this, the state of exile was established.</p>	<p>והסיבה לזה שגלו מעל שלחן אביהם ואדונם, הוא ענין השינה, שאין ניכר, כביכול, למעלה. העילוי דישראל, ומזה נעשה ענין הגלות.</p>
<p>(ג)</p>	
<p>And he continues in the discourse that this, that during sleep the superiority of one faculty over another is not apparent, is similar to the faculties as they are encompassed in the essence of the soul, where all faculties are in a state of equality.</p>	<p>וממשיך בהמאמר, דזה שבעת השינה אין ניכר מעלת הכחות זה על זה, הוא בדוגמת הכחות כמו שהם כלולים בעצם הנפש, ששם כל הכחות הם בהשוואה.</p>
<p>That is, the concealment of the faculties that occurs during sleep is because the faculties ascend and return to their source, the essence of the soul.</p>	<p>והיניו, דענין התעלמות הכחות שבעת השינה הוא מה שהכחות מתעלים ומסתלקים לשרשם, עצם הנפש.</p>
<p>And from this, it is also understood in the allegorical meaning, that the concealment that occurs during the time of exile (sleep) is that the revelations ascend to their source, even to the very essence.</p>	<p>ומזה מובן גם בהנמשל, דענין ההתעלמות שבזמן הגלות (שינה) הוא מה שהגילויים מתעלים למקורם, ועד להעצמות.</p>
<p>As is known from the statement of the Zohar on the verse "for he is not," that "The Holy One, blessed be He, ascends above"—meaning He returns to His place, an inner chamber within an inner chamber.</p>	<p>וכידוע מאמר הזהר על הפסוק "כי איננו", ד"קודשא בריך הוא סליק לעילא", שעלה. "למקומו, חדר לפנים מחדר".</p>
<p>That is, the concealment during exile is only from the perspective of below, for during exile, the light withdraws above and does not illuminate below (which is why exile occurs).</p>	<p>והיניו, דענין ההתעלמות שבזמן הגלות הוא רק לגבי למטה, שבזמן הגלות מסתלק האור (למעלה ואינו מאיר למטה) (שלא נעשה גלות).</p>
<p>But regarding the light itself, on the contrary, specifically during exile, it ascends even higher.</p>	<p>אבל לגבי האור עצמו, הרי אדרבא, דוקא בזמן הגלות הוא סליק לעילא.</p>
<p>This is similar to the withdrawal of the soul during sleep in man below, where the withdrawal is only concerning the body (that the soul's light withdraws from the body).</p>	<p>ובדוגמת המילוק דשינה באדם התחתון, שהסילוק הוא רק לגבי הגוף (שאור הנפש מסתלק מן הגוף).</p>
<p>But regarding the soul itself, on the contrary, specifically during sleep, the soul ascends above and draws life for itself.</p>	<p>אבל לגבי הנפש, הרי אדרבא, דוקא בעת השינה הנפש עולה למעלה ושואבת לה חיים.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא -תשד"מ

<p>And the explanation of the matter is as follows: The general structure of the order of divine descent (hishtalshelut) is similar to the stages of the faculties of the soul.</p>	<p>וביאור הענין, הנה כללות סדר ההשתלשלות הוא בְּדוּגְמַת הַדְּרָגוֹת דְּכֹחוֹת הַנְּפֹשׁ.</p>
<p>Just as with the faculties of the soul, their initial existence is as they are encompassed within the soul itself, where they all exist in a state of equality.</p>	<p>דְּכֹמוֹ שֶׁבְּכֹחוֹת הַנְּפֹשׁ, הַתְּחִלַּת מְצִיאוֹת הַכֹּחוֹת הֵיא כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּנְפֹשׁ שְׁשֵׁם הֵם כָּלֵם בְּהַשְׁוֹאָה.</p>
<p>Then, they are drawn into revelation to be vested in the limbs of the body, and only then does differentiation occur between them.</p>	<p>וְאַחַר כֵּן הֵם נִמְשָׁכִים בְּגִלּוּי לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַבְרֵי הַגּוּף, וְאֵז דוֹקָא נַעֲשֶׂה בָהֶם עֲנִין הַהִתְחַלְקוֹת.</p>
<p>Even within the revealed faculties themselves, there are various states: they can be revealed in an orderly manner (when a person is awake), or they can be concealed, such as in sleep, and sometimes, in extreme cases, they may reach a state of unconsciousness (God forbid).</p>	<p>וּבְכֹחוֹת הַגְּלוּיִים גּוֹפָא יֵשׁ כַּמָּה אוֹפְנִים, כְּמוֹ שֶׁהֵם בְּגִלּוּי בְּאוֹפֵן מְסוּדָר (בְּעֵת שֶׁהָאָדָם עוֹר) וְכְמוֹ שֶׁהֵם בְּהַעֲלָם, בְּמַצַּב שֶׁל שִׁנָּה, וְעַד שֶׁלְפָעֲמִים הֵם בְּמַצַּב שֶׁל הַתְּעַלְפוֹת רַחֲמָנָא לְצִלָּן.</p>
<p>Similarly, above, all these levels exist, as the Sages state: "Just as the soul fills the body, so too, the Holy One, blessed be He, fills the world."</p>	<p>עַל דְּרָךְ זֶה גַם לְמַעַלָּה יִשְׁנֶם כָּל דְּרָגוֹת אֱלוֹ, כְּמֵאֵמֶר רַז"ל 'מָה הַנְּשִׁמָּה מְמַלְאָה אֶת הַגּוּף כֵּן 'הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְמַלְא אֶת הָעוֹלָם.</p>
<p>The beginning of the Sefirot is as they are encompassed within the Infinite Light (Ein Sof), where they are beyond differentiation.</p>	<p>דְּהַתְּחִלַּת הַסְּפִירוֹת הֵיא כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם הֵם לְמַעַלָּה מִהַתְּחַלְקוֹת.</p>
<p>After they are drawn into Atzilut, although Atzilut is a world of unity, limitation and differentiation occur within them—ten and not nine, ten and not eleven. Only then is the superiority of one Sefirah over another recognized.</p>	<p>וְלֵאחֲרֵי שֶׁנִּמְשָׁכִים בְּאַצִּילוֹת, עִם הֵיּוֹת שְׂאֲצִילוֹת הוּא עוֹלָם הָאַחַדוּת, נַעֲשֶׂה בָהֶם עֲנִין הַהִגְבָּלָה וְהַתְּחַלְקוֹת – עֶשֶׂר וְלֹא תִשְׁע, עֶשֶׂר וְלֹא אֶחָד עֶשֶׂר – וְאֵז דוֹקָא נִכְרַת מַעַלַּת הַסְּפִירוֹת זו עַל זו.</p>
<p>This is even more so when they are drawn into the worlds of Beriah, Yetzirah, and Asiyah, which are below the world of unity, where they become even more differentiated.</p>	<p>וּמְכַל שְׁכֵן כְּשֶׁהֵם נִמְשָׁכִים בְּעוֹלָמוֹת בְּרִיָּאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, שְׁלֵמֻטָּה מְעוֹלָם הָאַחַדוּת, שְׂאֵז הֵם בְּהַתְּחַלְקוֹת יוֹתֵר.</p>
<p>From this stems the differentiation in this world—that the Beit HaMikdash is the most chosen place in the world, and from it light spreads to the entire world.</p>	<p>וּמִזֶּה מְשַׁתְּלֶשֶׁלֶת הַהִתְחַלְקוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, דְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא מְקוֹם הַכִּי מְבֹחָר שֶׁבְּעוֹלָם וּמִמֶּנּוּ אוֹרָה יוֹצֵאת לְכָל הָעוֹלָם.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא - תשד"מ

<p>The world itself is a place of concealment and hiddenness, but it receives its light from the Beit HaMikdash, which is the soul of the world (similar to the order of the Sefirot, where the lower Sefirah receives from the one above it).</p>	<p>דהעולם מצד עצמו הוא עולם מלשון העלים והסתר, ונמשך בו אור מבית המקדש שהוא נשמת העולם (בדוגמת ענין ההשתלשלות בספירות, דספירה התחתונה מקבלת מהספירה (שלמעלה ממנה).</p>
<p>Then, the greatness of Israel is also revealed—the greatness of "You are children of Hashem your God" and the greatness of "They are My servants, faithful servants of Hashem their Master."</p>	<p>ואז נפרת גם מעלת ישראל, המעלה ד'בנים אתם להוי' אלקיכם' והמעלה ד'עבדי הם' – עבדים נאמנים לה' אדונם.</p>
<p>For all this is analogous to the revealed faculties of the soul of man when he is awake,</p>	<p>דכל זה הוא דוגמת כחות הגלויים דנפש האדם, בעת שהוא ער</p>
<p>which is not the case in the time of exile.</p>	<p>,מה שאין כן בזמן הגלות</p>
<p>The matters Above that are drawn down through the order of Hishtalshelus (gradual descent) in Atzilus, Beriah, Yetzirah, and Asiyah</p>	<p>הענינים שלמעלה שנמשכו בבחינת ההשתלשלות, באצילות ובבריאה יצירה עשייה</p>
<p>are analogous to the revealed faculties of the soul of man during sleep,</p>	<p>הם בדוגמת כחות הגלויים דנפש האדם בעת, השינה</p>
<p>when then it is possible for opposites to be joined,</p>	<p>,שאז אפשר להיות חיבור הפכים</p>
<p>and from this arises the concept of exile.</p>	<p>ומזה נעשה ענין הגלות</p>
<p>(ד)</p>	
<p>However, just as in man below, the concealment that occurs during sleep is that the faculties ascend and withdraw to their source in the soul, and the deficiency and shortcoming of sleep apply only to the revealed faculties (which then function in a disorderly manner),</p>	<p>אמנם, כמו שבאדם התחתון, ענין ההתעלמות שבעת השינה הוא שהכחות מתעלים ומסתלקים למקורם בנפש, והחסרון וגרעון שבשינה הוא רק בכחות הגלויים (שהכחות הם), (באופן בלתי מסודר</p>
<p>whereas the faculties as they exist within the soul itself, even though they are in a state of equality, this is not a deficiency. On the contrary, when they are encompassed within the soul, they exist in greater perfection than when they are drawn into revelation.</p>	<p>מה שאין כן כחות הכלולים בנפש, עם היותם שם בהשואה, אין זה חסרון, ואדרבא, בהיותם כלולים בנפש הם בשלימות (יותר מקפי שהם). (כשנמשכים בגלוי</p>
<p>Similarly, in the allegorical meaning, the concealment during exile (sleep) is that the revelations ascend to their source. And there, in the source of Israel, with the greatness of Israel, there is complete strength</p>	<p>על דרך זה הוא גם בנמשל, דענין ההתעלמות בזמן הגלות (שינה) הוא שהגלויים מתעלים למקורם, ושם, המקור ד'ישראל, עם המעלה ד'ישראל, הוא מיט א גאנצן שטורעם (בדוגמת (כחות הכלולים בנפש, שהם בשלימות</p>

The Rebbe Purim 1984

בלילה הוא - תשד"מ

and power (similar to the faculties encompassed in the soul, which exist in a state of perfection).	
However, this remains above (in the source), and in the order of divine descent (hishtalshelut), it is not apparent, and therefore, exile occurs.	אֵלָא שְׁזָהוּ לְמַעְלָה (בְּהַמְקוֹר), וּבְסֻדָּר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת אֵין זֶה נִיכָר, וְלִכֵּן נַעֲשֶׂה מְזַה עֲבִין הַגְּלוּת.
And when sleep is disturbed and the revelation is drawn from the source in an internal manner (through the order of hishtalshelut), then the greatness of Israel is revealed with great intensity.	וּכְשֶׁנִּדְדָה הַשִּׁינָה וְנִמְשָׁךְ מֵהַמְקוֹר בְּפְנֵימִיּוֹת (בְּסֻדָּר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת) אַז מִתְגַּלֶּה מַעְלַת יִשְׂרָאֵל מִיט אֶ שְׁטוּרַעַם.
According to this, the contradiction of exile becomes even more apparent: Even though during exile the greatness of Israel is actually higher than during the time of the Beit HaMikdash, since during exile the revelations ascend to their source,	וְעַל פִּי זֶה מוֹדְגָשׁ עוֹד יוֹתֵר חִיבוּר הַהֶפְכָּים שְׁבַגְלוּת, דְּהַגַּם שְׁבַזְמַן הַגְּלוּת הָעִלְיָה דִּישְׂרָאֵל הוּא עוֹד יוֹתֵר מִבְּזְמַן הַבַּיִת, מִכִּיּוֹן שְׁבַזְמַן הַגְּלוּת הַגִּילְיָיִים מִתְעַלִּים לְמַקּוֹרָם שְׁשֵׁם הוּא הַמְקוֹר דִּישְׂרָאֵל.
nevertheless, not only is the greatness of Israel not apparent below, but they even receive their sustenance through the ministers of the nations, in whose exile they reside.	אִף עַל פִּי כֵן, הִנֵּה לֹא זִו בְּלִבְד שְׁלֵמֻטָה אֵין נִיכָרַת הַמַּעְלָה דִּישְׂרָאֵל, אֵלָא שְׁהֵם מְקַבְּלִים הַשְּׁפָעָתָם עַל יְדֵי שְׂרֵי הָאוּמוֹת, שְׁהֵם בְּגְלוּת אֶצְלָם.
It can be said that this is one of the reasons why exile is compared to pregnancy.	וַיֵּשׁ לּוֹמֵר שְׁזָהוּ מֵהַטְּעָמִים שֶׁהַגְּלוּת נִמְשָׁל לְעִיבוּרוֹ.
For in the state of a fetus in the mother's womb, there is a paradox: On the one hand, "a light burns above his head," and he is taught the entire Torah, which occurs specifically while in the womb (not after birth).	כִּי בְּעִיבוּר בְּבֶטֶן אִמּוֹ הוּא דְּבָר וְהִיפּוּכוֹ. דְּאִף עַל פִּי שְׁנֵר דְּלוֹק עַל רֵאשׁוֹ וּמִלְמַדִּים אוֹתוֹ כָּל הַתּוֹרָה כּוֹלָה (שְׁזָהוּ דּוֹקָא בְּהִיוֹתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ, מֵה שְׂאִין .) כֵּן קְשָׁנוּלְד.
Yet at the same time, his head is between his knees, and his sustenance does not come through his mouth but through the umbilical cord.	אִף עַל פִּי כֵן, בְּהִיוֹתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ רֵאשׁוֹ בֵּין בְּרַכְיֵי, שְׂאִין נִיכָרַת מַעְלַת הָרֵאשׁ עַל הַרְגְּלִים, וַיִּתְרָה מִזֹּו, שְׂרֵאשׁוֹ הוּא בֵּין בְּרַכְיֵי, וְעַד שְׁגָם מֵאֲכָלוֹ (שְׂאוּכַל מִמֶּה שְׂאִמּוֹ אוֹכְלַת) אֵינוֹ דְּרָךְ הַפֶּה, אֵלָא דְּרָךְ הַטְּבוּר.
As this is explained at length with detailed aspects in <i>Torah Or</i> by our master, the Alter Rebbe, and in the discourses of our Rebbes, the Nesi'im, after him.	כְּמוֹבּוֹר בְּאֵרוּכָה פְּרֻטֵי הָעֲנִינִים בְּזֶה בְּתוֹרָה אוֹר לְרַבֵּינוּ הַזְּקֵן וּבְדֵרוּשֵׁי רַבּוֹתֵינוּ נְשִׂיאֵינוּ שְׁלֵאֲחֵרֵי זֶה.
(ה)	
Based on this, we can understand what our Sages said: "At the time when the gentiles entered the Holy Temple, they saw the cherubs entwined with one another."	וְעַל פִּי זֶה יֵשׁ לְהַבִּין מֵה שְׂאֵמְרוּרֵז"ל: "בְּשַׁעָה שְׁנִכְנְסוּ נְכָרִים לְהִיכָל, רָאוּ כְּרוֹבִיּוֹת הַמַּעוּרִים זֶה בְּזֶה".

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה ההוא - תשד"מ

<p>This is seemingly puzzling, for the cherubs being entwined with one another signifies the great affection between the Holy One, blessed be He, and Israel, like the love of a man and a woman.</p>	<p>דלְכָאוּרָה תְמָהָה, הָרִי כְרוּבִים מְעוּרִים זֶה בְּזֶה מוֹרָה עַל גּוֹדֵל הַחֲבֵה דְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיִשְׂרָאֵל, כְּחִיבַת אִישׁ וְאִשָּׁה.</p>
<p>Yet at the moment when the gentiles entered the Holy of Holies, it should have been the opposite of affection!</p>	<p>וּבִשְׁעָה שֶׁנִּכְנְסוּ נְכָרִים לַהֵיכָל, הָרִי הָיָה לְכָאוּרָה! הַיִּפְךָ הַחֲבֵה</p>
<p>However, the explanation is that specifically at that time, there was a very lofty light, a light beyond the entire chain of descent (hishtalshelut).</p>	<p>אך הָעֵנָן הוּא, שְׂדוּקָא אֲזֵי הָיָה אור נֶעְלָה בְיוֹתֵר, אור שֶׁלְמַעְלָה מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוּת.</p>
<p>However, this light remained in its place (above hishtalshelut) and did not shine below (within hishtalshelut).</p>	<p>וְרַק שְׂאוֹר זֶה הָיָה בְּמִקוּמוֹ (לְמַעְלָה מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוּת) וְלֹא הָאִיר לְמַטָּה ((בְּהַשְׁתַּלְשְׁלוּת)).</p>
<p>This can be further explained based on the statement of our Sages: "A man is obligated to be with his wife before he sets out on a journey."</p>	<p>וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּזֶה עַל פִּי מֵאֲמַר רַז"ל: "חַיִּיב אָדָם לְפָקוּד אֶת אִשְׁתּוֹ בְּשַׁעַה שֶׁהוּא יוֹצֵא לְדֶרֶךְ."</p>
<p>Since in the time of exile, the Congregation of Israel is like a woman whose husband has gone overseas, therefore, before the "departure" of the Husband (the Holy One, blessed be He) on His journey, there was an "encounter" between them.</p>	<p>דְּמִכֵּיּוֹן שֶׁבְּזַמַּן הַגְּלוּת, כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל הִיא כְּאִשָּׁה שֶׁהִלָּךְ בְּעַלְמָה לְמַדִּינַת הַיָּם, לָכֵן, לִפְנֵי יְצִיאַת הַבַּעַל (הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) לְדֶרֶךְ, הָיְתָה פְקִידָה.</p>
<p>Therefore, at that moment, the cherubs appeared like a man and woman embracing.</p>	<p>וְלָכֵן הָיוּ אֲזֵי הַכְּרוּבִים כְּמַעַר אִישׁ וְלוֹיוֹת.</p>
<p>According to this, we can further understand in greater depth why exile is compared to pregnancy (and redemption to birth).</p>	<p>וְעַל פִּי זֶה יוֹבֵן בְּעוֹמֵק יוֹתֵר מֵהַשְׁהַגְּלוּת נִמְשָׁל ((לְעִיבוֹר (וְהַגְּאוּלָּה לְלִידָה)).</p>
<p>Just as below, when a man is with his wife, the formation of the fetus takes place.</p>	<p>דְּכִמוֹ שֶׁלְמַטָּה, כְּשֶׁאָדָם פּוֹקֵד אֶת אִשְׁתּוֹ, נֶעֱשִׂית יְצִירַת הַיָּלֵד.</p>
<p>However, at first, the fetus is in the womb of its mother (completely concealed, and afterward in a state where its head is between its knees, etc.).</p>	<p>אֲלֹא שֶׁבְּתַחֲלִיל הוּא בְּעִיבוֹר בְּבֶטֶן אִמּוֹ (בְּהַעֲלָם ((לְגַמְרִי, וְלֹאֲחֵרִי זֶה בְּאוֹפֵן שֶׁרֹאשׁוֹ בֵּין בְּרַכְיָיו וְכוּ</p>
<p>Throughout the entire time of pregnancy, it continues to grow until the time of birth arrives, when it emerges into the world (in a revealed state).</p>	<p>וּבְמִשְׁךָ כָּל זְמַן הַעִיבוֹר, הוּא הוֹלֵךְ וְגֹדֵל עַד שֶׁמִּגִּיעַ זְמַן הַלִּידָה, שְׂאֵז הוּא יוֹצֵא לְאוֹר הָעוֹלָם ((בְּגֵלוּי)).</p>

The Rebbe
Purim 1984

בלילה הוא -תשד"מ

Similarly, above, from the "encounter" that took place just before the exile, the drawing down of the light (formation of the fetus) immediately occurred below as well.	על דרך זה הוא למעלה, שמהפקידה שהיתה ברגע שלפני הגלות, נעשתה מיד המשכת האור (יצירת הולד) גם למטה.
However, this drawing down is concealed, in a manner of exile (pregnancy).	אלא שהמשכתו הוא בהעלם, באופן דגלות (עיבור).
And throughout the time of exile, it continues to grow day by day until, very soon, the birth will take place and the revelation will come in the future redemption.	ובמשך זמן הגלות, הוא הולך וגדל מיום ליום, עד שבקרב ממש תהיה הלידה והגלוי בגאולה העתידה.
(ו)	
And he continues in the discourse that this—that "On that night, the sleep of the King, the King of the Universe, was disturbed" (which is the essence of the miracle of Purim)—occurred through the self-sacrifice (<i>mesirat nefesh</i>) of Israel throughout the entire year.	וממשיך בהמאמר, דזה שבליילה ההוא נודדה שנת המלך מלכו של עולם (עיקר הנס דפורים) נעשה על ידי המסירת נפש דישראל במשך כל השנה.
And the idea is that <i>mesirat nefesh</i> stems from the essence of the soul, which is beyond the individual faculties—this is the level of <i>Yechidah</i> .	והענין הוא, דענין המסירת נפש הוא מצד נקודת הנפש שלמעלה מכחות פרטיים, בחינת יחידה.
That is, <i>mesirat nefesh</i> (where one does not take rational calculations into account) elevates one's faculties back to their source in the soul, similar to how faculties ascend to their source during sleep.	והינו, דענין המסירת נפש (מה שאינו מתחשב עם חשבונות דשכל ושאר כחות) הוא שמעלה את הכחות שלו למקורם בנפש, בדוגמת העלאת הכחות למקורם בעת השינה.
However, during sleep, the elevation of faculties to the soul occurs in a manner where the faculties withdraw from the limbs of the body and ascend to the soul in a concealed state (within its essence).	אלא שבשינה, העלאת הכחות לנפש היא באופן שהכחות מסתלקים מאברי הגוף ועולים לנפש (כמו שהיא בהעלם) (בעצמותה).
Whereas in <i>mesirat nefesh</i> , on the contrary, the concealed aspect of the soul is in a state of awakening and revelation. This affects the faculties as they remain in their place within the limbs of the body, causing them to be nullified to the soul (not to be preoccupied with their own concerns, as mentioned above).	מה שאין כן במסירת נפש, הרי אדרבא, העלם הנפש היא בהתעוררות ובהתגלות, וזה פועל על הכחות כמו שהם נמצאים במקומם באברי הגוף, (ש"היו בטלים לנפש) שלא יתחשב עמהם, כנ"ל.
And this is why through <i>mesirat nefesh</i> , "the sleep of the King, the King of the Universe, was disturbed."	וזהו מה שעל ידי המסירת נפש, נודדה שנת המלך, מלכו של עולם.

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה ההוא - תשד"מ

For when the essence of the soul (<i>nekudat hanefesh</i>), which is above the chain of descent (<i>hishtalshelut</i>) within man, is revealed,	דעל י'די שנקודת הנפש (שלמעלה מהשתלשלות, שבאדם) האירה בגילוי
this causes the same above—that the essential light above <i>hishtalshelut</i> (where the aspects of <i>hishtalshelut</i> ascend during sleep and exile) was revealed.	על י'די זה נעשה כן גם למעלה, שאור העצמי שלמעלה מהשתלשלות (שבו עולים הבחינות דהשתלשלות בעת השינה והגלות) האיר בגילוי.
And this will be understood in greater detail based on what is known—that the perfection of <i>mesirat nefesh</i> (self-sacrifice) is when the <i>mesirat nefesh</i> (which stems from <i>Yechidah</i>) extends and influences also the individual faculties,	ויובן זה בפרטיות יותר על פי הידוע שהשלימות דמסירת נפש הוא כשהמסירת נפש (שמצד יחידה) נמשכת ופועלת גם בכחות הפרטיים
"With all your heart and with all your soul"—that even the personal service of each individual faculty should be in a manner of <i>mesirat nefesh</i> , beyond limitation and measure.	בכל לבבך ובכל נפשך", שגם העבודה הפרטית של כל כח וכח תהיה באופן דמסירת נפש, למעלה ממדידה ובהגבלה.
And the <i>mesirat nefesh</i> existed among all of Israel, from young to old, children and women.	והמסירת נפש היתה אצל כל ישראל, מנער ועד זקן, טף ונשים
One could say that the intent here is that even the individual service of each person—whether young, old, child, or woman—was permeated with the movement of <i>mesirat nefesh</i> .	דיש לומר הכוונה בזה, שגם העבודה הפרטית של כל אחד ואחד (נער, זקן, טף ונשים) היתה חדורה בהתנועה דמסירת נפש
And one could say that this is another aspect of what is written in the discourse—that their <i>mesirat nefesh</i> was throughout the entire year.	ויש לומר שזהו עוד ענין במה שכתוב בהמאמר שהמסירת נפש שלהם היתה במשך כל השנה
For throughout the year, there are all the seasonal changes—	דבמשך השנה, ישנם כל שינויי התקופות
[As is explained in various discourses regarding the virtue of the <i>etrog</i> (which represents <i>Malchut</i> , the concept of Esther), that it remains on its tree from year to year.]	וכמבואר בכמה דרושים בענין מעלת האתרוג (דאתרוג הוא בחינת מלכות, ענינה של אסתר) [שדר באילנו משנה לשנה]
And in every season, there is a unique form of service, and even within each day (of that same season), there is a particular service specific to that day.	ובכל תקופה יש עבודה מיחדת, ועד שגם בכל יום (באותה התקופה גופא) יש עבודה מיחדת השייכת ליום זה
As it is stated: "Each day performs its own service."	"כמאמר: "כל יומא ויומא עביד תיה

The Rebbe
Purim 1984

בלילה הוא - תשד"מ

<p>And the fact that they stood in <i>mesirat nefesh</i> throughout the entire year—perhaps one could say another intent in this: that even the aspects of the year (the personal service of each individual day) were performed in a manner of <i>mesirat nefesh</i>, beyond limitation and measure.</p>	<p>ומה שעמדו במסירת נפש כל השנה – אולי יש לומר עוד כונה בזה, שגם הענינים דשנה (העבודה הפרטית דכל יום ויום) היו באופן דמסירת נפש, למעלה ממדידה ובהגבלה.</p>
<p>And this is why the matter of "the King's sleep was disturbed" came about specifically through their <i>mesirat nefesh</i> throughout the entire year.</p>	<p>זזהו מה שענין "נדדה שנת מלכו של עולם" נעשה על ידי שעמדו במסירת נפש כל השנה דוקא.</p>
<p>For through the revelation of their <i>mesirat nefesh</i> even within their individual faculties (throughout the entire year), the same occurred above: the supernal light, beyond <i>hishtalshelut</i>, was drawn down.</p>	<p>דעל ידי שהמסירת נפש שלהם האיר בגילוי גם בכחות הפרטיים (כל השנה), על זה נעשה כן גם למעלה, שהאור שלמעלה מהשתלשלות נמשך בבחינת פנימיות.</p>
<p>Until "it was said to bring the book of records, the chronicles," meaning that the revelation extended even into the book of records of the chronicles,</p>	<p>ועד ש'ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים', שנמשך גם בספר הזכרונות דברי הימים.</p>
<p>which is the root of time (as explained in the discourse).</p>	<p>(שרש הזמן (כמבואר בהמאמר</p>
<p>Until "it was found written..."—even in the physical book of records of Shushan the capital, literally, meaning that even in exile, "they were exiled to Elam (Shushan), and the Shechinah was with them."</p>	<p>ועד ש'וימצא כתוב גו" – גם בספר הזכרונות דשושן הבירה כפשוטו, גם בזמן הגלות, "גלו ל"לעילם (שושן) שכינה עמם.</p>
<p>(ז)</p>	
<p>And just as it was in the exile of Elam, so too is it in every exile—that wherever Israel was exiled, the Shechinah was with them, and when they were exiled to Edom, the Shechinah was with them as well.</p>	<p>וכמו שהיה בגלות עילם, על דרך זה הוא בכל גלות, דבכל מקום שגלו ישראל שכינה עמם, וגלו לאדום שכינה עמם.</p>
<p>Through Israel standing in <i>mesirat nefesh</i> (self-sacrifice), not being ashamed before those who mock them—which is connected to the movement of <i>mesirat nefesh</i>—this self-sacrifice extends into their daily Torah and mitzvah observance.</p>	<p>שעל ידי שישראל עומדים במסירת נפש, שאינם מתביישים מפני המלעיגים, שזה קשור עם תנועה דמסירת נפש</p>
<p>This trait—of not being ashamed before those who mock—becomes integrated into one's individual observance of Torah and mitzvot throughout the entire day.</p>	<p>ותנועת המסירת נפש ד"אל יתבייש מפני המלעיגים" נמשכת אצלו בענינים הפרטיים בתורה ומצוות במשך כל היום.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בְּלִילָה הַהוּא - תַּשְׁד"מ

<p>This is why this concept (<i>not being ashamed before those who mock</i>) is the very beginning of all four sections of the <i>Shulchan Aruch</i>.</p>	<p>דָּזָהוּ מֵה שֶׁעֵינֵן זֶה (אֵל יִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲגִים) הוּא הַהֲתַחֲלָה שֶׁל כָּל ד' חֻלְקֵי הַשּׁוּלְחָן עָרוּךְ.</p>
<p>And the movement of <i>mesirat nefesh</i> leads a person to increase in Torah study and in beautifying mitzvah observance.</p>	<p>וְעַד שֶׁהִתְנוּעָה דְמִסִּירַת נֶפֶשׁ מְבִיאָה אוֹתוֹ גַּם לִיְדֵי הוֹסָפָה בְּלִימּוּד הַתּוֹרָה וּבְהִידוּר בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹת.</p>
<p>Until this increase becomes beyond limitation, because it stems from <i>mesirat nefesh</i>.</p>	<p>וְעַד שֶׁהוֹסָפָה הִיא לְמַעַל מִמְדִּידָה, מִכֵּיּוֹן שֶׁהִיא בָּאָה מִצַּד מִסִּירַת נֶפֶשׁ.</p>
<p>And ultimately, it becomes evident in his Torah study and mitzvah observance that they are done with <i>mesirat nefesh</i>.</p>	<p>וְעַד שֶׁנִּכָּר בְּלִימּוּד הַתּוֹרָה וּבְקִיּוּם הַמִּצְוֹת שֶׁלוֹ שֶׁהֵם נַעֲשִׂים בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ.</p>
<p>How much more so, they are performed with awe and love of Hashem,</p>	<p>וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ.</p>
<p>such that in Torah study, he remembers the Giver of the Torah, and in mitzvah observance, he is filled with awareness of the One who commanded the mitzvot—who sanctified us with His commandments and commanded us.</p>	<p>שֶׁבְּלִימּוּד הַתּוֹרָה הוּא זוֹכֵר אֶת נוֹתֵן הַתּוֹרָה, וּבְקִיּוּם הַמִּצְוֹת שֶׁלוֹ חָדוּר עִם הַהֲרַגְשׁ שֶׁל מִצְוֵי הַמִּצְוֹת, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ.</p>
<p>As explained at length in the discourses of the Mittlerer Rebbe, in every mitzvah, there must be the general intent (which is the same in all mitzvot).</p>	<p>וְכַמְבּוֹאֵר בְּאֵרוּכָה בְּדְרוּשֵׁי אֲדַמו"ר הָאֲמֻצְעִי, שֶׁבְּכָל הַמִּצְוֹת צְרִיכָה לִהְיוֹת הַכּוֹנֵן הַכְּלָלִית (שֶׁהִיא שׁוֹה בְּכָל הַמִּצְוֹת).</p>
<p>That they fulfill the command of the King of the Universe.</p>	<p>שֶׁמְקַיִּים אֶת הַצְּוִי שֶׁל מֶלֶכוֹ שֶׁל עוֹלָם.</p>
<p>And through the service of <i>mesirat nefesh</i> (self-sacrifice), especially when this <i>mesirat nefesh</i> extends and influences the individual aspects of Torah and mitzvot,</p>	<p>וְעַל יְדֵי הָעֲבוּדָה דְמִסִּירַת נֶפֶשׁ, וּבִפְרָט שֶׁהִמְסִירַת נֶפֶשׁ נִמְשַׁכֶּת וּפּוֹעֶלֶת בְּעֵינֵינִים, הַפְּרָטִיִּים דְּתּוֹרָה וּמִצְוֹת.</p>
<p>through this, "the sleep of the King was disturbed," and the light beyond <i>hishtalshelut</i> (the chain of spiritual descent) was drawn down, even into "the book of records, the chronicles"—the root of time itself.</p>	<p>הִנֵּה עַל יְדֵי זֶה נִדְּדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ, שֶׁנִּמְשַׁךְ הָאוֹר שֶׁלְמַעַל מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת וְעַד בְּסֵפֶר הַזְּכוֹרוֹת דְּבִרֵי הַיָּמִים, שֶׁרֶשׁ הַזְּמַן.</p>
<p>Until it was said that they should be read before the King—even before King Achashverosh literally, in this physical world, while we are still in exile, as "we are still the servants of Achashverosh."</p>	<p>וְעַד שֶׁ"וַיְהִי וַיִּקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ", גַּם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ כְּפִשּׁוֹטוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי, כְּשֶׁאֲכַתִּי עַבְדֵי אַחַשְׁוֵרוֹשׁ אֲנִי.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא - תשד"מ

Even though we are still in exile and bound by the rule of the nations (<i>Dina d'malchuta dina</i> —the law of the land is binding),	שגם כשנמצאים עדיין בזמן הגלות ו"דינא דמלכותא דינא".
and Mordechai is only "second to the king," nevertheless,	ומרדכי הוא רק המשנה למלך.
even then, "kings will be your guardians," and those who initially opposed the Jews and Judaism will support the Jews and Judaism.	הנה גם אז "והיו מלכים אומנים", וגוזרים על אלו שבתחלה היו מנגדים ליהודים ויהדות, שסייעו ליהודים וליהדות.
Until "darkness was transformed into light and bitterness into sweetness," just as it was in the days of Mordechai and Esther.	ועד ש"אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא", בדוגמת שהיה בימי מרדכי ואסתר.
That King Achashverosh himself decreed that the opposition should go and proclaim before Mordechai the Jew:	שהמלך אחשוורוש גזר על המנגד שילך ויכריז לפני מרדכי היהודי
"So shall be done to the man whom the King desires to honor!"	"ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"
The King of the Universe, and also to distinguish, the literal King Achashverosh.	מלכו של עולם וגם להבדיל, המלך אחשוורוש כפשוטו
Until "the Jews had light and joy, gladness and honor"—and so may it be for us!	ועד "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", וכן תהיה לנו.
"Light" refers to Torah.	אורה" – זו תורה
And specifically in Torah, "oraha" is in the feminine form, referring to the Oral Torah, the interpretation of Torah, from which light spreads to the entire world.	ובתורה גופא, "אורה" לשון נקבה, דקאי על תורה שבעל פה, תורה בפרושה, שממנה יוצאת [אורה לכל העולם כולו]
"Joy" refers to Yom Tov, "gladness" refers to circumcision, and "honor" refers to tefillin.	ושמחה" – זה יום טוב, "וששון" – זו מילה, "ויקר" – אלו תפילין
For all of Torah is compared to tefillin.	דהוקשה כל התורה כולה לתפילין
And one can say that this also includes the tefillin of the Master of the World, about which it is written:	ויש לומר דכולל גם תפילין דמרי עלמא, דכתיב בהו
"And who is like Your people Israel, one nation on earth?"	"ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ"
That is, the greatness of Israel will be revealed, and "the sleep of the King was disturbed."	היינו שנכר בגילוי המעלה דישראל, "נדדה שנת המלך"
(n)	

**The Rebbe
Purim 1984**

בלילה הוא -תשד"מ

<p>And linking redemption to redemption: Just as in the redemption when "the Jews had light and joy, gladness and honor"—at a time when they were still in the final moments of exile—so too, immediately following, they will transition into the true and complete redemption.</p>	<p>ומיסמך גאולה לגאולה, שמגאולה זו ד"ל יהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר" – בזמן שנמצאים עדיין ברגעים האחרונים של הגלות, יבאו בסמיכות מיד לגאולה.</p>
<p>Where "kings will be your nurturers," and they will bring the Jewish people just as the Jewish people will bring the offering in a pure vessel.</p>	<p>שמלכים אומניה, יביאו את בני ישראל כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור.</p>
<p>To the Holy Land, the land which "the eyes of Hashem your G-d are always upon it from the beginning of the year to the end of the year."</p>	<p>אל ארץ הקודש, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה".</p>
<p>And there, in Jerusalem, the city of the great King—David, the King Messiah.</p>	<p>ושם גופא בירושלים קרית מלך רב, דוד מלכא משיחא.</p>
<p>And there, on the Holy Mountain, and in the Sanctuary, "Ad-nai, Your hands have established it."</p>	<p>ושם גופא בהר הקודש, ובמקדש "אדני כוננו".</p>
<p>And all of this will happen with great urgency, and even with utmost urgency beyond all limitation and measure,</p>	<p>וכל זה יהיה באופן של זריזות, ועד לזריזות בתכלית למעלה מכל מדידה והגבלה.</p>
<p>to the point where "they will dance in with great joy," beyond all limitation and measure, in the true and complete redemption, speedily in our days, literally.</p>	<p>ועד באופן (של עד) דלא ידע, אז "מיטאנצט ארין" בשמחה רבה, למעלה מכל מדידה והגבלה, אין דער גאולה האמיתית והשלמה, במהרה בימינו ממש.</p>
<p>That all Jews throughout all generations, led by our Rebbe and all the righteous, as well as Mordechai the Jew and Queen Esther,</p>	<p>שכל היהודים שבמשך כל הדורות, ובראשם, נשיא דורנו וכו', ומרדכי היהודי ואסתר המלכה,</p>
<p>all of them will be redeemed from exile—the complete redemption, together with the completeness of the nation, the completeness of the Torah, and the completeness of the land.</p>	<p>כלם יגאלו מן הגלות – שלימות הגאולה, ביחד עם שלימות העם, ושלימות התורה, ושלימות הארץ.</p>
<p>And in a manner that "Hashem your G-d will expand your borders," including also the land of the Kenites, Kenizzites, and Kadmonites.</p>	<p>ובאופן דירחיב ה' אלקיך את גבולך, גם ארץ קני, קניזי, וקדמוני.</p>
<p>And "no verse departs from its simple meaning"—on the contrary, the literal world, which is this lower world, the world of action, is the primary one.</p>	<p>ואין מקרא יוצא מידי פשוטו, ואדרבא, עולם הפשוט, שהוא עולם הזה התחתון, ועולם המעשה – הוא העיקר.</p>

**The Rebbe
Purim 1984**

בְּלִילָה הַהוּא - תַּשְׁד"מ

<p>And it is the foundation upon which the entire order of creation is built, as it is explained in the well-known interpretation of "Behold, Hashem stands over him."</p>	<p>וְהִסוּד שֶׁכָּל סֵדֶר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת נֶעַב עָלָיו, וְכַפִּירוֹשׁ הַיְדוּעַ בְּ"וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו".</p>
<p>And simply put—very soon, the true and complete redemption will take place for all Israel throughout all generations,</p>	<p>וּבְפִשְׁטוֹת – שֶׁבְּקֶרֶב מְמַשׁ תְּהִיָּה הַגְּאוּלָּה הָאֲמִיתִית וְהַשְּׁלֵמָה דְּכָל יִשְׂרָאֵל שְׁבַמְשָׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת.</p>
<p>souls in bodies, through our righteous Moshiach, speedily in our days, literally.</p>	<p>נְשָׁמוֹת בְּגוּפִים, עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדִיקְנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ מְמַשׁ.</p>